

Még jelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 ft, félre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresztény Pál urak kereskedésében, hol egyes szá-
mok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordai utca 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet
hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: 51 hasábos garmond sorért 6 kr.
s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyeg.
Hirdetéseket felvételnek: Helyben: a kiadóhivatalban,
Demjén László könyv- és Keresztény Pál papirkereskedésében.
Pesten: Zeisler M. (Királyutca 60. sz.) Bécsben: Hasenstein és Vogler (Neu-
markt 11. sz.) Oppeln Alajonai (Wollzeile 22. sz.)
Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent (Stadt, Seiler-
stätte 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttg.
Nyitási cikkek: sora után 20 kr. előleg be-
küldése mellett a szerkesztőséghez címzendők.
Előfizetéseket s hirdetési díjak a vidékről a
szerkesztőséghez küldendők be.

Megértjük-e mi is az idő jeleit?

(Ss.) Különös és sokat mondó jelek tűnnek fel a politikai láthatáron. Vajon megértjük-e mindnyájan, kiknek az elismert vezérek szavaira is kellene hallgatnunk, vagy azok után indulunk, kik csak önmagukat töltik fel vezetőül, de nem találhatjuk bennök a politikai bölcsességnek és tapintatnak, gyakorlati számítás- és előrelátásnak még árnyéka sem?!

Minden hazája javát szíven hordó, nemzete nagyságáért, jövőjéért lelkesülő, dolgozó állampolgár aggodalommal tekint a közelgő választási küzdelemre; latolgatja következményeit, s attól tart, hogy ezek folytán köz- és magán állapotainkba a gyűlölködés és szétvonás mérge fog beolátni, melytől azután vajmi bajos lesz a nemzetet gyökeresen megszabadítani.

Lehetnek közöttünk olyanok, kik ezt rémlátásnak keresztelik; mi azonban ezeknek pártjaink vezérfőfőinek legújabb nyilatkozataival felelünk, melyek csaknem egyhangulag óvnak a túlzástól és mérsékletet ajánlanak — mire nagy és fontos okaiknak kell ám lenni.

Deák Ferencz, midőn Pest-bélfváros a képviselőjelöltség ismét elfogadására kéri fel így szól az ellenzék befeketői szónoklatra:

„nem hiszem, **nem szabad hinni**, hogy az országban legyenek emberek, kik a hazát szándékosan bajba akarják vinni, veszélybe akarják dönteni.

Nem azt mondja-e a haza bőse az által: ne játszdadjatok a vádaskodás túlzásának kétélű fegyverével, mert „szabad országban a vélemények szabadok és különbözők lehetnek” — s ezekhez még hozzáadja azt, hogy fel kell tennie „**mindenkiről**, hogy azért ragaszkodik a maga nézetéhez, mert azt tartja az országra nézve legüdvösebbnek.”

Valljuk be őszintén, kezünk szívkre téve: követjük-e **mindnyájan** hazánk e legnagyobb államférfiának mérsékletre intő bölcs tanácsait? Aligha.

A „Hon” is azt mondá a minap „küzdünk meg az elvekért”, az az, hagyjuk abban a szemé-
lyes gyűlölködést; a nemrég még magán életbe vonulásra készülő

Ghyczy Kálmán pedig arra intette a balközépet, hogy „céljai felé törekvésében **nagy ovatos-
sággal** járjon el, nehogy idő és alkalom előtt szenvedélyes izgalom támadjon, s „indokolatlan remények felébresztésével megzavartassék az ország belbékéje és nyugalma, s hazánk jövője és jelene is veszélynek tétessék ki.”

Csengery Antal követjelentésében **beteg-
nek** mondja „pártviszonyainkat”, melyek nem engedik, hogy „a pártok reformkérdések körül csoportosuljanak”, s megnehezítik a „kérdések előkészítését s a **közvetítés** az eltérő vélemények közt”, — tehát ő is a vállvetett munkálkodás szükségére utal. A balközép másik vezére

Tisza Kálmán szintén az ovatos, fokozatos haladást hangsúlyozta, a rágalmazás és gyanúsítás abban hagyását ajánlta, hogy egymáshoz **közlebb** maradjunk, s „mint külön véleményű, de egy mást becsülő hazafiak küzdhessek meg a nézet-harcot”, — s ugyan ő mondta azt is, „legyen a párthoz higgadt, legyen becsületes fegyverekkel küzdve.”

Ovatosságra, **mérsékletre** intenek tehát jobbról és balról egyaránt a vezérek.

Jókai sem egyedül mondja azt a „Bálpárt agendájá”-ban, a balközép és jobboldal közt „csak egy hajszál a különbség”, — hanem

Bartal György is programbeszédében imígy fejezi ki ugyanazt:

„főltte csekély azon különbség, mely köztünk s a balközép közt egy a közjogi alap **meg-
tartása**, mint a belreform kérdéseinek **szabadel-
vű** fejlesztése körül létezik”, — sőt ugyan ő tovább megy s egy sokszor megpendített, de ismét elhangzott eszmének ad kifejezést e szavakban:

„nem indokolatlanok ama hazafiak törekvései, kik e két árnyalatnak (i. e. Deák-párt és balközép) egy máshoz leendő minél **bensőbb** közeledésében ismerik fel **nemzetünk jövőjének legszilárdabb biztosítékát**.”

— Kell valaminek lenni a levegőben, midőn a pártvezérek árnyalat-különbség nélkül ovatos-
ságra, mérsékletre intik párthiveiket, sőt a közele-
dés, közvetítés, egyesülés szükségét is hangoztat-
ják. Hannibal ante portas!

Mindezekből azt olvassuk ki (legalább mi), hogy egyik pártnak a másik általi gyűlöletessé tételét, szidalmazását, a nemzet előtti bevádlását most egy pártvezér sem helyesli; a mi jobbról is balról is arra ösztönözhetné a hírlapírókat, hogy a Deák, Ghyczy, Bartal által egyaránt elítelt párt-torzsaldoját ne üzzék tovább, s maradjanak a be-

csületes fegyvereknél, mint ezt Tisza K. is java-
solta.

Nemsokára meg fogjuk ismerni **azokat**, kik küzdenek a vezérek által kitűzött jelszó alatt és kik **játszanak** a nemzetiségi áramlat partján a **haza nyugalmával, jelenével, jövőjével**; kik munkálnak abba, hogy a két nagy parlamenti pártot minél **távolabbra** taszítsák egymástól, bár maga Csengery a „közvetítés” **szükségét** hangsúlyozza reformjaink létesítése szempontjából, — az ellenzékiséggel éppen nem válóható Bartal pedig „minél bensőbb közeledést” óhajtaná köztük létesítve látni. Ez talán a történet azon példáiban gyökeredzik, hogy a nagyszerű állami és alkotmányos átalakulásokat rendszeren **több nagy párt egyesített ereje** vitte keresztül szerencsésen, csak a (jobb és bal) szélsőségek ellen kelletvén küzdenie; több sikerrel haladhattak így, s kevesebb idő alatt többet léptethettek életbe. Nemsokára Anglia fejezte be így forradalmát, s szilárdította meg a valódi alkotmányosságát — nálunk is volt példa erre 1848-ban, midőn a hazai pártok egyelőre mind kezdték fogtak, s a nemzetet elmaradottságából kiragadva, a kor színvonalára emelték; pedig akkor nem állott még belcoalitio szembe nemzetünkkel, s az ellenséges óriások sem zörgették az ország kapuin, — s az idő, ez akkor is drága volt — és azóta sem lett olcsóbb.

A kiutalt kész kárpótlási kötvényeket nem célszerű az alappénztárnál hevertetni.

Kolozsvár, máj. 25.

A földterhermentesítési kötvények kiutalása alkalmával és után az illető vételjogosultak a kir. földterhermentesítési alapigazgatóság által, az illető megyei, szék-
kerületi vagy városi hatóság útján, hol éppen rendes lakásokat tartják, ezen tőke és tőkésített kamatoknak kötvényekben és készpénzbeli kiegyenlítés összegekben lett kiutalása felől értesítettek. Felhivattak, hogy a kolozsvári m. kir. adóhivatal által kezelt földterhermentesítési alappénztárnál az illető név, szám és érték szerint jelzett földterhermentesítési kész kötvényeket az illető szelvényekkel ellátva, az előszabott igazolás mellett ki-
ávehetik. Még is számtalan oly eset fordul elő, hogy hónapok, sőt évek telnek el és sem a kiállított földterhermentesítési kötvények, sem a kiegyenlítés összegek az erre jogosultak által ki nem vétettek. Pedig sok esetben a szelvények után járó kamatfizetések az elvélési veszélynek vannak kitéve; ennek dacára épp nem ritka eset az, hogy a hat évi időköz betelvé, ez már is tetleg érvényre jutott.

Igy 1872. év május 14-én a földterhermentesítési alappénztárnál:

16 drb 10,000 flos kötv.	160,000 ft	növekedés értékben.
17	5000	85,000
214	1000	214,000
259	500	129,000
2454	100	245,400
961	50	48,050
és 42	a betűs	122,300

Összesen tehát 3963 drb kötvény 1.004.250 ft névleges értékben valának kiállítva és készentartva vételjogosultaknak leendő kiadásra.

Az érdekelt nagy közönség, illetőleg a vételjogosultak érdekében áll e részben gondoskodni, és vagy személyesen vagy megbízottjaik által utánjárni, hogy mindenki az őt illető és nevére kiutalt földterhermentesítési kötvényt és a reá esett kiegyenlítés készpénzbeli összegeket maga idejében kivége, mert a kir. adóhivatal, mint földterhermentesítési alappénztárnak, ezen kötvények fenntartása, megőrzése nagy terheltségével jár; — másfelől az illetők vagyonuk haszná elvezetéből önmulasztásuk által kizárják magukat, sőt időhaladtával a kötvények szelvényeit az elvélés veszélyének is kiteszik.

E figyelmeztetést nagyon időszerűnek, sőt szükségesnek véljük, hogy az illetők saját érdeküket szemügyre véve, kellőleg intézkedjenek. Ms.

A „Kol. Közl.” eredeti távsürgönye.

Szt-Pétervár. A kínai császár 70 személyből álló fényes küldöttséget — tagjai közt sok tábornok — indított Oroszországba.

Róma. A birman követséget a Vatikánban nem fogadta el a pápa, mivel egy olasz kir. törzstiszt kísérte.

Legújabb táviratok.

Bécs, máj. 22. A bir. tanács mai ülésében közlé az elnök a házalg, hogy a császárné megbizta az elnökséget, hogy a ház által Gizella főhercegnő eljegyzésére alkalmából kifejezett jókívánatokért kiváló köszönetet adják át. A belügyminiszter egy iratban a delegátusok megválasztására szólítja fel a házat. Az elnök ezen átiratot a büntető-perrendtartás tárgyalása után napirendre tűzi.

Berlin, máj. 21. Moltke tábornagy az összes vas-
uti zászlóalj felügyelőjévé nevezetett ki.

A „Times” párisi levelezője szerint, az olasz, spanyol és francia kormányok értesülést nyertek az iránt, hogy az olasz, dél-franciaországi és cataloniai demagogok Spanyolországban felkelést terveztek oly célból, hogy a carlista-felkelést fölhasználják.

Mint a „Times”-nak Philadelphiából 17-ről táviratja, a senatus hihetőleg semmi lépést sem fog tenni e héten a pótszerződés tárgyában. Hirszerint kísérletek fognak tetetni a szerződésnek bizottmányi ülésben való módosítása iránt, hogy így annak számára a 2/3-nyi többség biztosítsák. 4 demokrata tagról azt hiszik, hogy pártolják a megerősítést. A sajtóban azon véle-
mény uralkodik, hogy a kormány-ellenes és demokrata senatoroknak a pótcikk elleni ellenzése teljesen módosítva lön azon általános óhajtatás által, hogy e tárgy elintéztessék.

Madrid, máj. 21. (Hivatalos.) A távirai és vasúti összeköttetés Bourges és Brwieska közt meg van szakítva. Amelíbia bandája Guipozoóban feloszlott. Apró bandák barangolják be Navarra tartományt és a népet felizgatni törekcsenek. Moriones tábornok üldözi őket.

Madrid, máj. 21. A „Gazetta” írja: Serrano azt jelenté tegnapi, hogy Onatban 80, Arachavalettában 66, és Zomaragában 50 carlista — mindnyájan fegyveresek — hódolt meg. A sansebastiani kormányzó jelenté, hogy különböző helységekből 200 carlista hódolt meg. Hivatalos táviratok jelentik, hogy Uj-Castiliában 50 főnyi carlista banda tűnt fel; míg egy másik — 80 főnyi csapat — Burgos tartományban mutatkozik.

Bartal György beszédéből.

A jász-jákóhalmi kerület választóihoz.

... Egy hur van, uraim keblemben, mely imént csaknem önkénytelenül pendült meg ajkaimon ép azért, mert annak dallamát nálam a pártvillongások legélesebb zaja sem bírja elnémítani; bocsássanak meg, ha e hurt mely önök belsejében is létezik, ezuttal tüzetesebben pengetem, és azzal együtt keblemnek legrejtettebb titkát önök előtt feltárom.

Párt embere vagyok, igen is, de nem mindenek előtt; mert van egy kérdés, mely — bármi tárgy merüljön is fel a köztanácskozásokban — előttem minden pártérdeket megelőz, és ez: saját nemzetem állami jogainak esonkítlan megvédése, a magyarság érdekeinek nemcsak meg-
óvása, hanem egyszersmind méltányos és esélyes megszilárdítása.

E kiindulás okozza nálam azt, hogy ha kétségben vagyok: vajjon mily megállapodásra szánjam el magamat egyes fontosabb közjogi kérdésekkel szemben? rendszeren azt szoktam legelsőben is vizsgálni: vajjon mit szeretnének azok, hogy tegyek, kik nem nekem, hanem egyáltalában a magyarságnak, a magyar befolyásnak politikai elleni, vagy legalább is elfogult irigyei? és ha látom, hogy ők mézes szavakkal csalogatnak bizonyos irányban, ez reám nézve éppen a legdöntőbb sullyal bír arra, hogy még elhatározottabban kövessék ez irányban ellenkezőjét.

Igy vagyok én, tisztelt polgártársak, a 67-es kiegyezéssel, melynek leghevesebb ócsárlói korántsem köztünk, hanem azon nemzetiség körében keresendő, melyek sorsunkban, míg elnyomva valánk, még szánakozó részt sem vettek, és barátságot csak is azért színelnek most, hogy ama kiegyezés megbontására buzdítsanak, mely saját célzataik elé áthághatlan gátot emelt az által, hogy a magyar nemzetnek nemcsak belügyei, hanem a monarchia közös érdekeinek kezelése körül is döntő befolyást szerzett.

Mondjuk f. l. ma az oly sokak által nem méltányolt, ócsárolt kiegyezést, tagadjuk meg a kötelezettségeket, miket magunkra vállaltunk, de mondjunk is egyszersmind le azon előnyökről, melyeket az nekünk nyújt — és fejekkel állók jót uraim! hogy ugyanazon csalfa barátok, kik ma erre buzdítanak, holnap guykaczzal hirdetik az egész világnak azon bárgyuságot, melylyel az általuk oly ügyetlenül vetett törbe nyílt szemekkel beléptünk.

Nem szólok azon törekvésekről, melyek nek vég-céljai csak jelen államszervezetünk erőszakos szétrobantásával volna elérhető; mert megfoghatom azt, hogy illyrek és szerbek egy déli Szlávia, az oláhok egy hatalmas Dakorománia megalkotása mellett rajongjanak; de hogy találkozzék magyar, ki szenvedélymentes pillanataiban ily szövetségben a magyarságnak nem megölő-jét, hanem menedékét bírná felismerni, ezt uraim, fel-fogni képes nem vagyok.

Kell azonban, hogy legalább röviden említsem elleneink ama táborát is, melynek vágyai a monarchia határain túl nem terjednek ugyan, de a mely támaszkodva a szláv elemnek számszerinti erejére, saját hazánkban a magyarságnak, ő felsőre egyéb tartományai-
ban pedig a német elemnek túlyomosságát megtörni, s annak egész birodalmát nemzetiségi tömbök szerint oly módon ujjaalakítani igyekszik, hogy a közös érdekek kezelésében ama túly, melyet nekünk a 67-ki kiegyezés az életben biztosít, végkép meghusitassék.

Amazokkal szövetezni: hazám elleni bűnnek, — emezek céljait, hacsak közvetve elősegíteni: legalább is esélytelen dolognak tartanám.

Hisz nem én mondom, uraim, hanem mindenkinek lelkiismerete kell, hogy sugálja az adott szó szentségét egyes emberek, mint nemzetek közt egyaránt: nem én mondom, hanem a balközépnek legtekintélyesebb vezére, Ghyczy Kálmán mondá legközelebb, hogy a 67-ki kiegyezés nem egyoldaluan, csakis általunk hozott oly törvény, melyet minden pillanatban megváltoztathatunk, hanem nemzetközi egyezmény, mely csakis közös egyet-
értéssel módosítható; és ismét nem én vagyok az, hanem az országos balközéppártok programja, mely nyíltan hirdeti, hogy a közjogi alap megváltoztatását csakis az idő és körülményekhez mért esélyességgel lehetend eszközölni.

Tudva van önök előtt, tisztelt polgártársaim, hogy a 67-diki kiegyezésnek leglényegesebb pontjai 10 évi időtartamra vannak megállapítva, teljes meggyőződésem szerint véteni fogna az a Deák-pártiak kétségbe nem vonható hazafisága ellen, ki róla fellelé, hogy e pontokat hazánk javára még előnyösebbekké alakítani elmulasztathatná, a mint arra — a balközép szavai szerint — az idő és körülmények kedvező fordulatot veendek; mert az idő és körülmények kedvezését bevárni a józan észnek mindennapos követelménye, a mely ellen ép úgy vétethetünk a politikában, mint véteni fogna ellene azon mezei gazda, ki a már elvetett magot, midőn az éppen csirázik, újból kiszántánna s ekkép a meglévő jót a bizonytalan jobbért kockáztatná.

Nagy és széles uraim, az ür, mely bennünket e szerint az ugynevezett szélsőbaltól, vagyis azon párttól elválaszt, mely a 67 diki kiegyezést merően visszautasítja; de fölötte csekély azon különbség, mely köztünk, s a balközép közt egy a közjogi alapnak megtartása, mint a belreform kérdéseinek szabadelví fejlesztése körül létezik; és nem indokolatlanok saját nézetem szerint is ama hazafiak törekvései, kik e két árnyalatnak egymáshoz leendő minél bensőbb közeledésében ismerik fel nemzetünk jövőjének legszilárdabb biztosítékát.

Mindenütt, hol a népek önmagukat kormányozzák, voltak, és lesznek pártok és nézetkülönbségek, és kell is, hogy létezzenek; mert csakis az egyes kérdéseknek többoldalu megvitatása biztosíthatja azoknak a körülményekhez mért leghelyesebb megoldását; valódi hazánk kívánsága e részben nem terjedhet tovább, mint hogy a kormány nélkülözhetlen eszközeit, azon eszközöket, a melyekre minden párt reászorul azon pillanatban, midőn többségre jutva, a kormány gyeplőit átveoni kényszerül, egyik párt se tagadja meg a másiktól; vagyis hogy azok megtagadására izgatva, önmaga előtt a kormányzás át-
vételét lehetlenné ne tegye.

A magyar királyi honvédségi

Ludovica akadémia rendszerének s belső berendezésének tervezete.

(Folytatás.)

III.

A tisztképző-tanfolyam.

1. Ezen tanfolyamra egyelőre évenként 100, önként jelentkező szabadságát állománybeli hadapród rendeltetik be, kik előbb a II. szakasz értelmében a kerületi gyalog-, illetőleg a központi lovassági tisztképző-iskolát jeles, vagy legalább jó eredménnyel végeztek, vagy ezen iskola-tantárgyakból a vizsgát hason eredménnyel kiállították. Ezenfelül az illetőknek, tehetségeiknél s jellemtulajdonságaiknál fogva a további kiképzetésre, illetőleg a tiszt állomás betöltésére alkalmasakul kell ítélniök.

A tanoncok 1/10 — 1/5 része a lovasság állományából veendő.

A tanfolyam hallgatására berendelt minden hadapród az akademiába érkezése után egy vizsgabizottság előtt köteles megjelenni, mely által hozzá a kerületi tisztképző-iskola tárgyaiból, nevezetesen a szolgálati, oktatási s gyakorlati szabályzatra, a harctéri s utász-szolgálatra, a gazdaságkezelésre, és a számtanra vonatkozólag minden tárgyból 2 — 2 kérdés intéztetik, melyekre szóval megfelel; ezenfelül az illető egy az alantas tiszt szolgálata viszonyainak megfelelő, a vizsgabizottság jelenlétében írásban elkészítendő könnyebb harctársati feladattal bíztatik meg.

Azon tantárgyakban, melyekre nézve a szóbeli felelet mind a két kérdésre „ki nem elégtű”-nek jelezte, a vizsgabizottság köteles az illetőhöz még két más kérdést intézni.

Ezen vizsgának célja, hogy az eredmény minden egyes hallgató tehetségének s **előkészültsége** fokozatának megítélésére biztos alapot szolgáltatasson; — a hadapród csak akkor utasítható vissza, ha a szóbeli feleletre vonatkozólag az összes eredmény vizsgabizottság tagjai által 2/3 szavazat-többséggel ki nem elégtűnek ismertetik.

A vizsgabizottság egyuttal kijelenti, vajjon szabad-e visszautasítottak magát egy év lefolyta után a vizsgára újból jelentenie vagy nem?

2. A tanfolyamban előadandó tantárgyak következők:

A) Katonai tantárgyak:

1. Hadsereg-szervezet.
2. Harczászat.
3. Terep- és terepábrázolás.
4. Fegyvertan, különös tekintettel a tüzérségi és a szörlővegek körüli szolgálatra.
5. Harczéri és állandó erődítészet, tekintettel a mérnökari hadi szolgálatra.
6. Katonai közigazgatás.

B) Az általános miveltiségre vonatkozó tantárgyak:

1. Magyar nyelvismeret és fogalmazás.
2. Mennyiségtan.
3. Gyakorlati mértan.
4. Földrajz.
5. Történelem.
6. Természettudományoknak, illetőleg a természet-, vegy- és eröműtanok a katonai szakmára vonatkozó elemei.

C) Nyelvismeretek:

Német vagy horvát nyelv.

D) Testgyakorlatok:

Fegyvergyakorlat században, — továbbá czéllövés, tornaszat, vívás, uszás.

E) A lovas-hadapródok számára:

A lovak külseje, betegségei, vasalása, ápolása stb., továbbá lovaglás.

A tárgyak oly terjedelemben adnak elő, melyben azok a honvédség-hadapródi vizsgaszabályzatában a tetteles állománybeli szolgálatra vállalkozó hadapródok számára meghatározóvák.

Az oktatási s gyakorlati szabályzat, továbbá a szolgálati szabályzat nem adatkon ugyan elő, mint rendes tantárgyak, de a fegyvergyakorlatok megtartása, a rendes szolgálat kezelése, s a magasabb irányzatú előadásokban is a rendes szolgálat igényeinek figyelembevétele, s ezekre való vonatkozás által a tanároknak oda kell nézni, hogy hallgatóik a szabályzatok további beható tanulmányozására magukat buzditva érezzék.

3. A vizsgának jeles, vagy legalább jó minőségűséggel megtörtént letétele után az illetők tetteles szolgálatteljesítési szabályzatot nevezetnek ki, és pedig a jelesek, mint tisztihelyettesek, a jók, mint hadapródok. — Az elsőbbség egyszersmind igényt nyerne arra, hogy üresedések előfordulásaival a hadnagyi fokozatba — az előléptetési szabályzat értelmében — soron kívül léptethessenek elő.

Azon hadapródok, kik a tanfolyam végén ki nem elégtő osztályzatot kapnak, a tetteles szolgálattól ismét szabadságotlanok; — állományukban azonban igényüket az előléptetésre rangfokozatukhoz mérten megtartják; de a mennyiben ily hadapródok a tetteles szolgálattól továbbra is megmaradni kívánának, ezen állományban tiszteltek rendes viszonyok közt csak azon esetben nevezhetők ki, ha a vizsgát egy év letelte után és pedig legalább is jó eredménnyel, újból leteszik.

Egyébiránt csak azon hallgatóknak szabad a vizsgát újból letenni, vagy a tanfolyamot ismételni, kik betegség vagy figyelembeveendő okok által voltak annak tökéletes bevégezésében akadályozva, kire nézve tehát a végvizsga-bizottság ez irányban kedvezőleg nyilatkozik. (Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, május 24. 1872.

— A pest-belvárosi ellenzéki nagy bizottság, máj. 21-iki ülésében azon határozatot hozta, hogy Deák Ferenczel szemben egyelőre követjelöltet nem fog ajánlani az ellenzéki választók közgyűlésének, hanem aláírásokat fog gyűjteni, hogy meggyőződjék, mennyi szavazattal rendelkezhetik, s csak azon esetben szólítassák fel Kossuth a követjelöltiség elfogadására, ha a győzelem bizonyos.

— Zsófia főhercegeasszony ő fenségénél az erőknök és agyvelő-működésnek feltűnő gyors hanyatlása állott be. Ezen veszélyes állapot folyton tart.

— Műszaki csapatok a honvédségnél. A „L. C.” állítólag jól értesült oldalról a következő hírt hozza: Miután kevés kivétellel majd minden képviselőjelölt — pártkülönbség nélkül — felvette programjába a honvédműszaki csapatok felállítását, a védelmi törvények a fentebbi értelemben leendő megváltoztatása az országgyűlés legközelebbi ülészakában bizton várható; és miután másrészt a nevezett csapatok felállítása magasabb helyen elvben elfogadottat, az erre vonatkozó bizottsági munkálatok a honvédelmi miniszteriumban legközelebb meg fognak kezdeni, hogy a törvényhozás intézkedései a maguk idején gyorsan életbe is léptethessenek. Ez annál indokoltabbnak látszik, minthogy a közös hadsereg különben is aránylag kevés műszaki csapattal rendelkezik, és azok a mai időben a legfontosabb tényezők a háboruban. Tekintve azon körülményt, hogy a honvédség ma már 150,000 harcoszt számlál, az ilyen műszaki csapatok felállítása semmi nehézségbe sem fog ütközni.

— Andrassy Gyula gr. Tisza-Dob mellett egy nagyszerű kastélyt szándékozik építtetni, melyhez Linzbauer pesti építész fogja a tervet készíteni. A kastély egy regényes fekvésű dombon fog feküdni, mely a Tisza áradási területénél néhány öllel magasabb, s dél felé Debreczenig enged kitérőt, éjszak felé pedig a Középkárpátok panorámáját tünteti elő. A Tisza, mely e ponton nagy kanyarulatokat képez, messze látható ezüstszalagként foly a domb alatt, festői erdőkkel körülvéve. A kastély gót modorban épül s 60 lakrészt fog tartalmazni.

— A Kolozs-Monostoron fennálló tüzoltó-egylet javára 1872-ik évi június hó 9-én rendezendő ünnepély rendje: Délután 3 órakor a k.-monostori önkényes tüzoltó-egylet nyilvános diszgyakorlata a nagy kaszárnya előtti téren. Délután 5 órától kezdve zártkörű táncvizsga a sétatéri arénában, melyre jelen meghívó elmutatása mellett jegyeket válthatni június 8. és 9-én Tauffer Ferencz ur piaczosi kereskedésében személyenként egy forintjával. Felülvezetések a nemes czél érdekében köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kedvező idő esetére az ünnepély megtartásának napja falragaszok által lesz köztudomásra hozva.

— Lipót bajor herceg megvette a szerencsétlen végezték Miksa császár gyönyörű fekvésű s kiváló pazar fényvel berendezett egykori tusculanumát a miramarei kastélyt, s itt szándékozik házassága mézes heteit eltölteni. Szó van különben ez alkalomra a fenséges pár gödöllői huzamosabb időzéséről is.

— Vetter tábornagy egy pesti lapban nyilatkozik, hogy „nem szándéka elhagyni Magyarországot” s ha el is megy Angliába, pár hónap múlva ismét vissz-

szatér. A Ludoviczeum igazgatójánál való kinevezése ellen saját szavai szerint: részint magas katonai rangját, részint előhalalt korát hozzák föl.

— Kossuth. A „Bihar”-nak írják Pestről, hogy Helfy Ignác a negyvennyolcas párt megbízásából ment Turinba, Kossuthhoz, hogy vele a választások ügyében értekezzen. Egyebek közt Kossuthtól nyilatkozatot fog kérni az iránt, vajjon azon esetben, ha az ellenzék többsége találma jutni, hazatérne-e vagy általán ohajtott visszatérteit még más feltételektől teszi-e függővé.

— A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara folyó május hó 31-én tartandó rendes közgyűlésének főbb tárgyai lesznek: az olmtüzi kereskedelmi és iparkamara indítványa a só-egyedárusság eltörlése tárgyában; az új ipartörvény életbeléptetése folytán kelt miniszteri körrendelet, az átmeneti intézkedések iránt; a kolozsvári vámbívaltal helyiségei ellen fenforgó panaszok és más rendes ügyek.

— Mennyibe került a mult országgyűlés?

E kérdésre a képviselőház pénztárnoka egy hozzánk beküldött kimutatásban következőleg felel meg: Az 1869-ik évi ápril 20-ára összehívott országos képviselőháznak 1872-ik évi ápril 19-ig terjedő időtartam alatti összes kiadásai tettek: 3.321,419 frt 92 kr, 120 aranyat. Eből jutott: 1) a ház tisztviselőinek, elnök-, háznagy-, jegyzőknek 80,849 frt 58 kr, 2) magyar- és horvátországi képviselőknök napidíjban 2.092,325 frt 49 kr, 3) ugyanazoknak lakbérben 868,627 frt 5 kr, 4) a ház hivatalnokainak fizetése 82,666 frt 40 kr, 5) a ház szolgazemélyzetének fizetése 29,072 frt 85 kr, 6) nyomda-, gyorsírói iratok- és irományjavitásra tett kiadások 97,539 frt 44 kr, 7) épületjavítás- és háztartási kiadások 70,098 frt 10 kr és 120 arany.

— A smyrnai zsidók üldözésében bűnösöket a török kormány meglánczolva vitette Konstantinápolyba, hol szigorú ítéletet fognak hallani. Különben itt igen szép magaviseletet tanusított a görög érsek, kihez számos zsidó-család menekült, s dühös hitfelei ezek kiszolgáltatását követelték; midőn látta, hogy a kérés, az apostoli szelidség mitsem ér, elővett egy darab fát, s addig oktatta azzal saját hirtsorsait, míg meg nem oldották a kerekét.

— Forrest utazása Nyugat-Ausztráliában.

Forrest Sándor a lefolyt évben ismét megvizsgálta Hampton rónait és Euclat, Jorktól keletre. Augusztus 11-én indult Jorkból, október 20-án érte el Hampton rónait a déli szélesség 32 foka alatt a keleti kerületben, mely pontig 1864-ki szeptemberben már Hunt előnyomult. Innen kirándulásokat tett mindenféle irányban, azonban mindig kénytelen volt visszatérni, mivel vízben hiányt szenvedett. Ezen új gyarmatot, egy kis térség kivételével, mely 20,000 angol hold nagyságú, mint értékelent írja le. Az utazás majdnem mindenütt alacsony haraszt- és tuskékből álló sűrűségben vezetett keresztül. Eddig Nyugat-Ausztrália belseje igen vigasztalhatlannak mutatkozott és Forrest új expedíciója ezt ismét megerősíti. — November 18-án az utazó 100 napi távollét után Jorkba visszatért. Ezen városka keletre fekszik Perth fővárostól.

— Földregés Islandban. Egy f. hó 14-én Kopenhágába érkezett islandi hajó jelenti: hogy Husavikban (Island északi partján) ápril 16., 17. és 18-án földregést éreztek. Husz ház elpusztult, emberélet azonban nem veszett el. Islandnak tudvavevőleg szintén tűzhányója van, a Hekla.

Apróságok.

— Kétszer adta el lovát, még is haza vitte. Lár a híres huszár oly vidéken szállásolt, hol egy előkelőbb orgazda is birt, s tiltott uton hozzá került lovakkal kereskedett. Megtudta ezt Lár, kinek tág volt a torka, de szük az erszénye. Fogta magát, felöltözött parasztnak, s saját lovára ülve, átlógolt a harmadik faluba. Itt bekopog éjjel az uri orgazdához, s a lopott lovat eladja neki 50 frtért. Másnap reggel rapportera megy a huszár, s jelenti, hogy lovát ellopták. Keresték mindenfelé, de nem találták. Pár nap múlva így szól Lár kapitányához: én uram haza hozom a lovat, ha pár napi szabadságot kapok. Elküldték. Lár teljes diszben beállit az említett orgazdához, s így szól: a lovatam keresem uram! Az ur dühbe jön. Hanem a huszár nem tágit. Keresni kezdi az istállókat rendre, majd a szérüs-kerbe megy, s szolgáltati kezdi a „Luczi”-t, mire ez nyertve felelt egy szalmakazal aljából. Ekkor oda megy Lár az illető orgazdához, s azt sugja fülébe: a lovam itt van, tudom is hogy hol, ha az ur 100 frtot ad nekem, úgy viszem el az éjjel, hogy senki sem tudja meg, hol kaptam meg; ha nem... Markába adták a 100 frtot, s másnap jó reggel lovával ott állt Lár a kapitány előtt, úgy adta elő a dolgot, hogy egy erdőbe megkötve találta, talán a tolvajok észrevették — ugymond, hogy nyomozták, s odább álltak.

— A különös életmentő. Egyik spanyol forradalomban halálra ítélték egy kapitányt. Egy öreg ember addig leste a királynét, míg ez a templomba ment s ekkor addig és oly ékesen könyörgött, hogy a tiszteket meggyelmet kapott. Ez bizonynyal atyja lehetett mondkák; pedig több kislit, hogy egy öreg zsidó volt az ember-szerető, azért feltette a kapitány, mert az neki 10,000 reallal tartozott.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Május 23-ról: 5% Metalliques 61.75. 5% Nemzeti kölcsön 72.15. 1860-diki államkölcsön 104.25. Bankrészevények 833. Hitelrészevények 334.10. Londen 113.10. Ezüst 111.40. Cs. kir. arany 5.43. Napoleondor 9.04.

Földtermentesítési kötvények: Magyar 82.—. Temesi 79.25. Erdélyi 79.—. Horv.-Slavon 84.—.

Felelős szerkesztő: Sándor János.

NYILTTÉR.

[12—40]

Titkos betegségeket és tehetetlenséget (elgyengült férfierőt)

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker
biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebész tudor, szülész és szemész.

Rendel naponként: délelőtt 11 órától 1-ig
és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám,
I-ső emelet 14. sz.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

(477)

Arverési hirdetmény.

Alulírt utadalmi igazgatóság részéről köz-
híre létezik, miszerint a báró Brukenthal-féle
bethlen-szt-miklósi utdarban folyó 1872. évi
június 15-én elkezdve s az utáni napok-
közön folytatva készpenz fizetés mellett a követ-
kezők foglalkoztatására arverés utján eladott:
u. m. 2. apály, melyek közül az egyik Solyom
-vevő, félvér, barnaszőrű, 8 éves, és a mely a
kolozsvári futtatáson díjat nyert; anyakutczák
szoposcsikkok; 1 és 2 éves méncsikók mind
Solyom apalótól való; tehénorsoda tejelő
és meddők; 1, 2 és 3 éves lúd és okörbörnyák;
lektek és tisztafejér bivalok és fejér bivalók;
szamarok, sertés és juhnyáj; buza, rozs, töpök-
buzsa; különböző évekről 6 és 1871-ik évbeli
borok; szilva- és seprópláinkák; diszes és
közönségesebb butorok; boroshordók, edények
s más felkeltelők.
Bethlen-Szt-Miklóson, 1872. május 13-án.
A báró Brukenthal-féle
bethlen-szt-miklósi utadalmi igazgatóság

A Liebig-féle Kumys-kivonatot,

melyet a bécsi egyházi hatóság egy gy-
szertől elismert s a krolói tudományos
társulat különösen ajánl,
az orvosok tanácsok meggyőző véleménye
szerint, első rangú illet a tudóvság ellen
eddig ismert és használt minden szer közt
gyorsan és biztosan gyógyít: tüdővész
(megduadt állapotban is), gumót (Jelei:
várkő-, asztórus laz, idegészény), gyo-
mor-, bel- és legeső-hurutot, Anae-
miát (vérszegénység) tartós betegségeket
és folytonos higányt (vér- és táplálékhiány),
Chlorost (sáplós), mellzsorulást,
aszékot, hágerinóz-sorvadást, méh-
görcsöt és ideggyengeséget.
Egy üveg ára 1 frt 6. Legfeljebb 4
üveget tartó ládáknak és azon felül bár-
mekkorára meg nyíléseket, vidékre megküld
a Kumys-intézet főraktára

Bécs, Mariahilferstrasse 36, Bern
(Hj. Friedl N.)
N. B. Beteg, a kiknél minden hasz-
náló szer sikertelen maradt, tegyének biz-
tonnal egy utolsó kísérletet a Liebig-féle
kivonattal.
2-26 (430)

Építészeti vállalkozásoknak! GRUBER JÁNOS-nál Pesten,

Lipótváros Szécheny-utca,
mindig készletben van bármely mennyiségű
kufsteini hidraul, Cementmész, angol szab. Portland-
Cement Robins és társától,
kehtheimi márványlapok,
gipsz, aszfalt, zeolith-fedeltábla, valamint jól kiszáradt
talajkoczkák sat. sat. [460]

ROBEY és TÁRSA

(Limited)

Pest, üllői út 1. szám alatt,

ajánlják a közlegő idényre **szabadalmazott vaskeretű eséplőgépeiket és gőzmozdonyaikat, lojárgányos eséplőgépeiket, vetőgépeiket, úgyszintén javított álló felnyomatu gőzgépek Fieldfele csövekkel.**

Újabb gépeink általános elismert munkaképességök felment bennünket minden feldicsérestől, mert a tények felelnek meg, és csak arra kérjük a t. gazdaközönséget, gőzcséplőkre szóló megrendeléseiket mihamarabb kezünkhez juttatni, mert már is kivételesen sok ebbeli rendelmény tételten nálunk.

Robey and Company Limited, Pest, üllői út 1. sz.

